

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร เกี่ยวกับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา ๑ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้รักษาการแทน จำนวน ๘๘ คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา ๑ ทั้งหมด จำนวน ๘๘ โรงเรียน แยกเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๓๒ โรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๕๖ โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ชึ้น มี ๓ ลักษณะ ดังนี้ คือ แบบเลือกตอบ (check list) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open ended) การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

๑. ศึกษาปัญหาที่เกิดจากการนิเทศองค์กรสุขภาพในโรงเรียนโดยทั่ว ๆ ไป จาการสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์ งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและจากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาจากเขตการศึกษาต่าง ๆ และสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออก เป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้คำตามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ ๒ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียน ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ด้านบริการสุขภาพในโรงเรียน และด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน โดยใช้คำตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นข้อมูล เกี่ยวกับการจัดทำ เนินงาน โครงการสุขภาพในโรงเรียน กิจกรรมการนิเทศและคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ที่ต้องการ โดยใช้คำตามแบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด

2. หาความตรงตาม เนื้อหา (content validity) ของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปปรึกษาขอคำแนะนำและความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสุขศึกษาและด้านนิเทศการศึกษา จำนวน 12 คน แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

เกณฑ์ของการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิมีดังนี้ 1) เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาโครงการสุขภาพในโรงเรียน หรือวิชาการนิเทศการศึกษา ในสถาบันผลิตครุและมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือ 2) เป็นศึกษานิเทศก์ท่านใดที่นิเทศ โครงการสุขภาพในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้บริหารโรงเรียนในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรจำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) และหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ($\alpha - coefficient$) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามฉบับทดลองใช้เท่ากับ 0.93 แล้วนำมาปรับปรุงเล็กน้อย เพื่อให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 ตอบแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2530 ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2530 ส่งแบบสอบถามไป 88 ชุด ได้รับกลับคืนมา เป็นฉบับที่สมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ จำนวน 84 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.45 แยกเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 29 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.63 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 55 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.21

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ผู้วิจัยได้นำเอาแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
- ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ดำเนินการดังนี้

2.1 หาค่ามัชณิค เลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยง เบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนที่ได้จากการวัดความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการการนิเทศ

โดยกำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ต้องการมากที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน
ต้องการมาก	เท่ากับ	4 คะแนน
ต้องการปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
ต้องการน้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
ต้องการน้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัชณิค เลขคณิตตาม เกณฑ์ความคิดเห็นในระดับความต้องการ ดังนี้

4.50 - 5.00	ความหมาย	ต้องการมากที่สุด
3.50 - 4.49	ความหมาย	ต้องการมาก
2.50 - 3.49	ความหมาย	ต้องการปานกลาง
1.50 - 2.49	ความหมาย	ต้องการน้อย
1.00 - 1.49	ความหมาย	ต้องการน้อยที่สุด

2.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กับผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกี่ยวกับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพ ในโรงเรียน ด้วยการทดสอบค่า 'ที' (t-test)

3. เสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้หาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย

วัดความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (α - coefficient) ของครอนบัช (Cronbach) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

เมื่อ α คือ สัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง

n คือ จำนวนข้อในแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ คือ ผลรวมจากความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

(ประคง กรรมสูตร 2528: 42)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าร้อยละ (percentage) ใน การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบในข้อนี้}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2.2 หาค่ามัธยมเลขคณิต (arithmetic mean) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

เมื่อ \bar{X} คือ มัธยมเลขคณิต

f คือ จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

X คือ คะแนนที่กำหนดตามส.เกล 5 4 3 2 1

N คือ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

(ประคง กรรมสูตร 2528: 66)

2.3 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จากสูตร

$$SD = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - (\frac{\sum fX}{N})^2}$$

เมื่อ SD คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนนนั้น

$\sum fX^2$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกำลังสองกับความถี่ของคะแนนนั้น

N คือ จำนวนผู้ต้องสอบตามทั้งหมด

(ประมวล กธรรมสูตร 2528 : 69)

2.4 ทดสอบค่า 'ที' (t-test) จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\sum X_1^2 + \sum X_2^2}{(N_1+N_2)-2} \cdot (\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2})}}$$

df คือ $(N_1 + N_2 - 2)$

เมื่อ t คือ การเปรียบเทียบกลุ่มประชากร

\bar{X}_1 คือ ค่ามัธยมเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

\bar{X}_2 คือ ค่ามัธยมเลขคณิตของคะแนนความคิดเห็นของผู้บริหาร

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

$\sum X_1^2$ คือ ผลรวมของคะแนนกำลังสองของความคิดเห็นของผู้บริหาร

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

$\sum X_2^2$ คือ ผลรวมของคะแนนกำลังสองของความคิดเห็นของผู้บริหาร

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

df คือ ขั้นแห่งความเป็นอิสระ

N₁ คือ จำนวนผู้บริหาร โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ที่ตอบแบบสอบถาม

N₂ คือ จำนวนผู้บริหาร โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ที่ตอบแบบสอบถาม

(ประจำง กรรมสูตร 2528 : 87)